

→ GENÇ BAKIŞ

TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi öğrencileri yazıyor

TOBB ETÜ
Eren Zeybek

Amerika'nın ekonomik tarihine baktığımızda nice krizler, nice kaoslar yaşadığını görürüz ama bunları da **çok çalışarak, icat çıkararak, doğru zamanlarda doğru politikayı uygulayarak** aşmayı bilmiştir.

Nasıl süper güç olunur?

Nasıl süper güç olunur? Bu sorunun cevabı, bugünün süper gücü Amerika'nın ekonomik tarihinde gizli. Daha 400 yıl önce keşfedilen o zamanın herkese göre "doğu"su şimdilerin "en batı"ı, tabii ki kolay gelmedi bugünlere.

İlk önce Avrupa'dan gelen kolonilerin birbiri arasındaki ticaret, her ne kadar İngiltere'nin boyunduruğu altında olsa da ekonomik hayatı başlattı bu kıtada. Daha sonraları İngilizlere karşı açılan bağımsızlık savaşıyla "Birleşik Devletler" ortaya çıktı ve ekonomik olarak özgür hale geldi. Bu zamandan itibaren Amerikalılar kendilerine "çok çalışmayı" ilke edindi. Gelişmek için ellerinde genç ve dinamik bir nesil, el değmemiş doğal kaynaklar vardı, onlar da bunları çok iyi kullandı. Ekonomik büyümenin "kuzey" mi, "güney" mi odaklı olacağına 19. yüzyılın ikinci yarısında çıkan "iç savaşla" karar veren Amerikalılar, savaşı izleyen yıllarda modern ABD endüstrisinin temelini oluşturdu

ve birçok keşfe imza attılar; petrolü keşfettiler. Yazı makinesi, soğutmalı demiryolu vagonlarını geliştirdiler, telefon, ampul ve gramofon gibi çığır açan icatlar çıkardılar. Tabii bu temelle kurulan teknoloji, 20. yüzyılda otomobil ve uçakla yeni bir devri başlattı. Daha sonra sıra bunların seri imalatına geldi. 1913'te Henry Ford, her işçinin tek bir basit işlem yapacağı hareketli otomobil bandını kurdu. Geleceği görebilen biri olduğu sonradan anlaşılacak olan Ford, işçilerine o zaman için iyi bir miktar olan günlük 5 dolar önerdi. Bunun sebebi ise işçileri aynı zamanda ürettikleri otomobilin müşterisi haline getirmektir. Böylelikle Ford, hem kendi ekonomisini hem de ülkenin ekonomisini canlı tutmayı bilmişti.

SÜPER GÜÇ OLARAK ORTAYA ÇIKAN ABD

Amerikalılar çok çalışmanın yanında, birçok doğru politika da izledi. Mesela, Birinci Dünya Savaşı'nı

bir altın madeni bulmuş gibi kullandılar. Savaş sırasında İtilaf Devletleri'ne, özellikle Fransa'ya büyük miktarlarda silah sattılar. Bu olay ABD'de silah ticaretinde patlama yarattı. Savaş sonrası, ABD Başkanı Wilson, barış için kendi adıyla anılan 14 maddelik ilkelerini yayımladı. Bu da güçlerini tüketen Avrupalı devletlerin üstünde ABD'nin etkisini artırdı. Kısa zaman sonra gelen İkinci Dünya Savaşı'na iyi hazırlanan ABD, geliştirdiği teknolojilerini de kullanarak Almanya, İtalya ve Japonya'ya karşı büyük bir başarı elde etti. ABD artık bir süper güç olarak anılmaya başladı.

Bu zamandan sonra karşısına çıkan Sovyetler Birliği ile bir soğuk savaş dönemine giren ABD, Türkiye gibi stratejik konumu olan ülkeleri de yanına alarak NATO çatısı altında Batı Bloku'nun liderliğini üstlendi. Bu sayede Sovyetlere karşı bir tampon bölge oluşturdu. Sonuç olarak kullandığı sistemle ayakta kalamayan Sovyetler Birliği-Doğu Bloku (Varşova Paktı) yıkıldı.

ABD uluslararası arenada gücüne güç katarken, halkı da çalışmaya ara vermeden devam ediyordu. 70'lerde interneti kullanmaya başlayıp 80'lerde Bill Gates önderliğinde işletim sistemleri ve yazılımlar geliştirdiler. Şimdilerdeki elimiz ve kolumuz haline gelen bilgisayar teknolojisine de sahip oldular. Sonuçta bugün görüyoruz ki, koloni yaşamından günümüze gelen Amerikalıların, küresel krizde ekonomiye "yardım" olarak açıkladıkları miktar Türkiye ekonomisinin büyüklüğünden fazla.

TÜRKİYE KÜRESEL DÜNYANIN MERKEZİ OLABİLİR

Amerika'nın ekonomik tarihine baktığımızda, sadece güzel günlerini değil, burada yazamadığımız daha nice krizler, nice kaoslar yaşadığını da görürüz ama bunları da çok çalışarak, icat çıkarak, doğru zamanlarda doğru politikayı uygulayarak aşmayı bilmiştir. Aslında görüldüğü gibi bir "sü-

per güç" olmak için formül basit. Çalışarak teknolojiyi geliştirmek ve bu teknolojiyi satmak, bunu yaparken de doğru politikayı uygulamak. İşte bugünün "süper gücü" kısa sayılabilecek bir sürede böyle oluştu. Aslında buna şaşmamak gerekir. Çünkü bizler küçük bir beylikken, çok daha kısa sürede tüm dünyaya hükmeden bir imparatorluk haline gelen ulusun evlatlarıyız. O zamanlardaki en büyük eksikliğimiz de doğru teknoloji üretememektir. Bugün ise Türkiye Cumhuriyeti'nin genç ve dinamik nüfusuyla çok çalışarak Atatürk'ün izinde yapamayacağı hiçbir şey yok. Başarmak için tek gereken şey, özellikle biz gençler için daha çok çalışmak ve bu çalışmayı akılcı bir şekilde kullanabilmek, teknoloji üretmektir. TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu'nun da söylediği gibi "icat çıkarmak"tır. Bunu başardığımız takdirde küresel dünyanın yeni merkezini biz oluşturabiliriz.

Bugün Türkiye Cumhuriyeti'nin, genç ve dinamik nüfusuyla çok çalışarak Atatürk'ün izinde yapamayacağı hiçbir şey yok. Başarmak için tek gereken şey, özellikle biz gençler için daha çok çalışmak ve bu çalışmayı akılcı bir şekilde kullanabilmek.